

У Світового конгресу українських юристів новий лідер

20 липня 2020 року відбулися позачергові ІХ Загальні збори громадської спілки «Світовий конгрес українських юристів», які проходили в режимі онлайн-голосування.

У роботі зібрання взяли участь відомі юристи України, які представляють практично всі галузі юриспруденції. Окрім переобрання керівництва конгресу (президента та керівної ради), збори також ухвалили звернення до правників світу українського походження.

Конгрес обрав президентом ГС «СКУЮ» Оніщука Миколу Васильовича, доктора юридичних наук, ректора Національної школи суддів України, а також Керівну Раду Конгресу у складі 37 осіб.

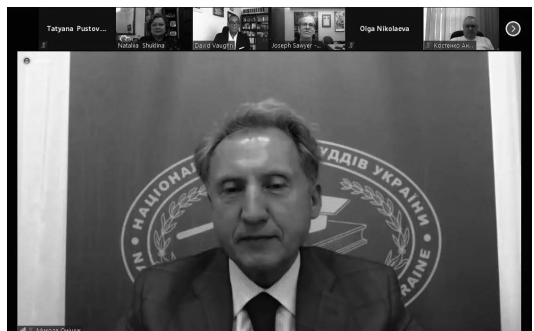
Колектив Національної школи суддів України щиро вітає ректора Миколу Оніщука з обранням та бажає творчої наснаги у здійсненні всіх задумів на благо України!

У центрі уваги зустрічі донорів — питання суддівської освіти

6 травня 2020 року відбулася on-line зустріч представників донорів та виконавців проектів/програм міжнародної технічної допомоги Україні в галузі верховенства права, на якій з презентацією «Суддівська освіта у період пандемії, спричиненої Covid-19», виступив ректор Національної школи суддів України Микола Оніщук.

Про діяльності Національного суддівського коледжу у місті Ріно (Невада, США) та досвід коледжу у сфері дистанційної освіти

розповіли Вільям Брансон, директор із спеціальних проєктів, та Джозеф Соєр, директор з on-line навчання та професійного розвитку викладачів.

Також з аналізом серії проведених відкритих вебінарів, організованих Національною школою суддів України (НШСУ) у співпраці з Програмою USAID «Нове правосуддя» спільно з Національним суддівським коледжем (НСК, США) за тематикою «Роль судді та судового адміністратора в умовах пандемії» (28.04.2020), «Медіація: ключові елементи успішних програм» (29.04.2020) та «Усвідомленість та зниження стресу у нинішні непрості часи» (30.04.2020) виступила проректор НШСУ Наталія Шукліна.

Модератором і організатором зустрічі, яка зібрала в мережі 80 учасників, був керівник Програми USAID «Нове правосуддя» Девід Вон.

Основну увагу доповідачів було спрямовано на ознайомлення партнерів, українських учасників та представників донорів з досвідом діяльності двох суддівських шкіл з України і Сполучених штатів Америки. Особливий акцент було

зроблено на роботу навчальних закладів двох країн у період пандемії та розвиток можливостей дистанційної освіти суддів та працівників апарату суду.

Викладені матеріали, зустріч та розмова з колегами в режимі реального часу дозволила не тільки краще познайомитися один з одним та обговорити спільно проведені заходи, а й закласти міцний фундамент подальшої співпраці, розвитку якої Програма USAID «Нове правосуддя» готова всіляко сприяти.

Наприкінці зустрічі за традицією, якій вже майже 12 років, представники міжнародних проектів/програм обмінялися новинами та поточними і перспективними планами.

Круглий стіл з обговорення реформи оптимізації судів в Україні

22 травня відбулося засідання круглого столу в режимі відеоконференції «Реформа оптимізації судів в Україні: поточний стан та перспективи. Презентація Концепції переваг реорганізації судів», організоване Проектом Європейського Союзу «ПРАВО-Justice», в роботі якого взяв участь ректор Національної школи суддів України Микола Онішук.

Наразі в Україні триває судова реформа, в рамках якої розпочато процес укрупнення та ліквідації судів. Однак, процес оптимізації мережі судів потребує ретельного визначення підходів та критеріїв їх об'єднання.

У своєму виступі ректор НШСУ Микола Онішук відмітив ґрунтовний аналіз щодо оптимізації судів, підготовлений експертами Проекту Карі Кезілайненом, Редою Молієне та Нікласом Соденбергом, та звернув увагу на актуальність даної тематики для України, де наразі розглядається питання про оптимізацію системи

місцевих судів При цьому ректор зауважив, що недоцільно проводити оптимізацію судів лише після призначення суддів на вакантні посади, що може затягнутися на 3-5 років через відсутність наразі Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. При оптимізації судів важливо забезпечити комплексний підхід та рухатись паралельно, вирішуючи як кадрові проблеми, щодо укомплектованості суду, так і його технічної оснащеності, безпеки тощо, та виходячи, в першу чергу, не з географічної доцільності, а із спроможності надання якісних судових послуг громадянам, отримувачам цих послуг. Важливим є і те, що у більшому за чисельністю суддів суді при відповідній спеціалізації можна також забезпечити єдність судової практики та надати якісний спеціалізований освітній продукт при підготовці у НШСУ.

Про поточний стан та перспективи процесу оптимізації судів і позиції як органів судової системи, так і баченням суддівської спільноти з цих питань на засіданні кругло столу виступили: член Вищої ради правосуддя Лариса Швецова, Голова Ради суддів України Богдан Моніч, заступник голови державної судової адміністрації України Сергій Чорнуцький.

Виклики в Україні не є унікальними і були подібними в більшості країн. Європейські експерти Карі Кезілайнен (Фінляндія), Реда Молієне (Литва) та Ніклас Соденберг (Швеція) поділилися досвідом своїх країн у реорганізації системи судів.

Широка зацікавлена дискусія учасників круглого столу, яка розгорнулася в процесі обговорення, показала, що тема оптимізації судів є актуальною і потребує організацію низки подібних заходів за участі всіх зацікавлених сторін.

III Судовий форум ААУ пройшов у новому форматі

29 травня 2020 року ректор Національної школи суддів України Микола Оніщук взяв участь у наймасштабнішому юридичному онлайн-форумі, який об'єднав суддів і адвокатів для обговорення сучасного стану та перспектив судової системи України.

Виступаючи на форумі під час сесії «Судова реформа. Версія 2.0.2.0», ректор Микола Оніщук зосередив увагу слухачів на проблемах комплексності подальших кроків у здійсненні судової реформи, виділивши при цьому проблему територіальної

організації судів, зокрема: їх оптимізації; реформи касаційного судочинства та підвищення ролі касаційних судів у забезпеченні єдності судової практики. Микола Оніщук окремо зупинився на питанні доступу до правосуддя в контексті подолання надмірної зарегульованості процесуального законодавства, переходу на виключно одноособовий розгляд справ у судах першої інстанції, розширення суддівської дискреції, включаючи право на коротке судове рішення. Ректор також торкнувся інших питань судової реформи в частині удосконалення законодавства, суддівської кар'єри та інститутів дисциплінарної відповідальності.

Цьогорічний триденний судовий форум вперше проходив у форматі онлайн та охопив чимало важливих тем, зокрема: «Судова реформа. Версія 2.0.2.0»; «Процесуальні Лайфхаки: від проблем до можливостей»; «Місія можлива: менеджмент складних та резонансних справ»; «AdvoTECH та судове представництво».

Також в рамках форуму були передбачені вузькопрофільні бутік-конференції щодо сімейних, іпотечних та екологічних спорів, етики й репутації арбітражного керуючого, а також з питань літігації з кримінальним елементом.

Генеральна асамблея Європейської мережі суддівської освіти: стратегія на майбутнє

19 червня 2020 року ректор Національної школи суддів України Микола Оніщук взяв участь у 23-й Генеральній асамблеї Європейської мережі суддівської освіти (EJTN), яка вперше проходила в режимі онлайн.

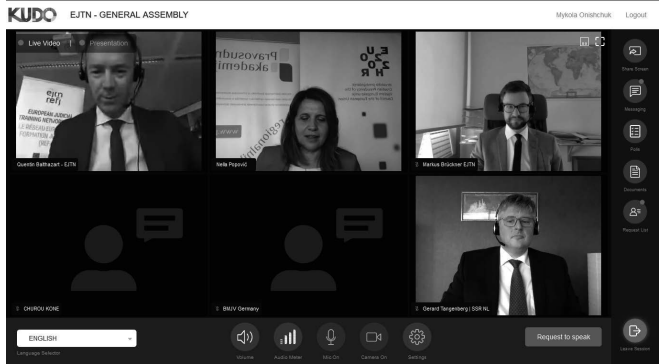
Вітальними словами захід відкрили голова Верховного суду Хорватії Дуро Сесса, президент Генеральної асамблеї, директорка Судової академії Хорватії Андреа Посавець Франіч, комісар Європейської Комісії з питань юстиції Дідьє Рейндерс та новообраний Генеральний секретар Європейської мережі суддівської освіти, суддя Маркус Брюкнер.

У ході жвавої дискусії Національна школа суддів України підтримала ідею створення лінгвістичного підрозділу Європейської мережі суддівської освіти, який займатиметься підвищенням рівня володіння іноземними мовами суддів та працівників апарату судів. НШСУ висловила ініціативу долучити, зі свого боку, до роботи підрозділу представників відділу міжнародного співробітництва.

Під час роботи Генеральної асамблеї було представлено звіт про діяльність Європейської мережі суддівської освіти за 2020 рік та план заходів на 2021 рік, а також обговорено вплив кризи COVID-19 на роботу EJTN у 2020 році.

Як підсумок онлайн-зустрічі були анонсовані майбутні заходи, зокрема, презентовані план проведення конференції директорів або позачергової Генеральної асамблеї восени 2020 року та наступна Генеральна асамблея за головування Португалії у Раді Європейського Союзу.

Фахове обговорення Щорічної доповіді ВРП про стан забезпечення незалежності українських суддів

24 червня 2020 року ректор Національної школи суддів України Микола Оніщук взяв участь в онлайн-обговоренні Щорічної доповіді Вищої ради правосуддя «Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні за 2019 рік», організованому спільно Вищою радою правосуддя та проектом Ради Європи «Подальша підтримка виконання Україною рішень в контексті статті 6 Європейської конвенції з прав людини».

У заході взяли участь члени і представники Вищої ради правосуддя, Національної школи суддів України, Ради суддів України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, представники Верховної Ради України та Міністерства юстиції України, правоохоронних органів, громадянського суспільства й міжнародних організацій, а також представники та експерти Ради Європи.

Відкрили цьогорічну доповідь вітальним словом Голова Департаменту правосуддя та правового співробітництва Ради Європи Ханне Юнкер, заступниця Голови Офісу Ради Європи в Україні Олена Литвиненко та Голова Вищої ради правосуддя Андрій Овсієнко.

Ректор Національної школи суддів України Микола Оніщук у своєму коментарі висловив підтримку пропозиції міжнародних та національних експертів, залучених до підготовки огляду Щорічної доповіді Вищої ради правосуддя про стан забезпечення незалежності суддів в Україні за 2019 рік, щодо законодавчого врегулювання обговорення доповіді у формі парламентський слухань. Миколи Оніщука також назвав перспективною пропозицію авторів огляду щодо періодичних замірів довіри через моніторингові компанії, відзначивши, що міжнародні проекти могли б реально до цього долучитися. Очільник установи відмітив, що наразі практично перестав функціонувати комунікаційний комітет системи правосуддя у форматі керівників провідних судових установ. І це прикрий факт, оскільки саме він міг би стати тим необхідним майданчиком, на базі якого могла бути вироблена спільна стратегія підвищення довіри до суду.

Ректор звернув увагу експертів на тому, що на розгляді Верховної ради України наразі перебуває президентський законопроект № 3711 стосовно судової реформи. В порядку підготовки його до другого читання можна було б підготувати та внести відповідні пропозиції до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо: відповідальності за нереагування або неналежне реагування на звернення ВРП та втручання в діяльність судів й органів врядування і самоврядування.

Крім того Микола Оніщук запевнив, що Національна школа суддів України готова долучитися до підготовки рекомендацій для суддів щодо проблематики «втручання». Необхідні фахові ресурси для цього у Школи є.